

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG. 25 MAART.

Uit hoofde van den feestdag van O. L. V. Boedschap, zal DE TIJD Donderdag avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 24 Maart.

Gisteren heeft de heer Sloet tot Oldhuis in de zitting van de Tweede Kamer de motie gedaan, dat de wet op de regterlijke organisatie zou worden in beraadslaging genomen aanstonds na de Paasch-vakantie. De minister van justitie moest die motie vreemd vinden, omdat de Kamer reeds vroeger het besluit had genomen, dat die wet eerst in discussie zou komen, nadat de voordragten bij haar zouden zijn ingediend, die met deze wet in onmiddellijk verband staan, en reeds bij den staatsraad aangehangen zijn. De minister heeft zich vergenoegd met te verklaren, dat die voordragten juist gisteren in den staatsraad in definitieve overweging waren, en dat alzoo het tijdstip nabij was, waarop zij bij de Kamer zouden kunnen worden ingediend. Ten gevolge van dien heeft de Kamer het voorstel van den heer Sloet met 32 tegen 25 stemmen verworpen.

Vervolgens is in overweging genomen het ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1849 is met algemeene stemmen goedgekeurd.

Bij de algemeene discussiën van dit ontwerp zijn eenige vragen gedaan, omtrent de tinnen. De heer Sloet heeft inlichtingen gevraagd over de uitvinding van den heer Bleekroode, waardoor deze heer meent de zuivere tin spoediger en voordeliger te kunnen verkrijgen, dan zulks thans door de Chinezen op Banka geschiedt. De minister heeft geantwoord, dat hij den uitvinder heeft uitgenoodigd de regering in staat te stellen om proeven in het groot op Banka te nemen. Overigens zijn hem, omtrent de vraag of op Billiton al dan niet tinnen aanwonig zijn, hij verwacht een beslissend antwoord met de volgende mail. Wat het bewerken van tin op het eiland Singkel betreft, hij kan niet geheel verhinderen, dat het inlandsch hoofd die tin aan de Engelschen verkoopt. Doch op de aanmerking van den heer van Hoffell, dat men niet te voorzigtig kan zijn met zich tegen de innemingen van Engelschen te wapenen, verzekert hij evenwel dat er maatregelen te nemen zijn, indien de relatien van het inlandsch hoofd met de Engelschen op groote schaal geschieden.

Op het slot van den zitting drukt het bezwaar, dat geene opgaven worden gedaan van de remises uit onze koloniën overgezonden; wel van hetgeen van die remises verkeerd is. De minister acht het onmogelijk de verantwoording te regelen naar de wijze door den spreker aangegeven. Hij verzekert overigens dat de remises in veiligen worden gebracht naar gelang zij aankomen, en meent ten slotte dat deze aangelegenheid beter kan worden besproken bij de wet tot regeling van het bestuur onzer koloniën. Daarmede is de discussie geëindigd, en werd het ontwerp van wet met algemeene stemmen goedgekeurd.

Buiten de zelfstandige rapporteurs zijn nog twee andere aangelegenheden der werkzaamheden van de Tweede Kamer schadelijk, namelijk de amendementen en de nuttelooze redevoeringen. Tegen de zelfstandige rapporteurs, wij zeiden het in een vorig nummer, is zooveel bezwaar gevonden, dat men daarvan wil afzien, met de vergunning nogtans aan de verslaggevers te verleenen, dat zij, zonder een voorstel bepaald af of aan te raden, toch hunne bemerkningen mogen mededeelen.

Ook tegen het misbruik der amendementen, is door de commissie, belast met de herziening van 't reglement van orde, een maatregel voorgesteld. Het is onzen lezers bekend hoe door het veelvuldig of ontijdig voordragen van amendementen misbruik is gemaakt van het recht om eene wet te verbeteren. In de eerste plaats welk een tijdverlies, veroorzaakt door het voorstellen, ontwikkelen, verdedigen, bestrijden en stemmen over talloze amendementen, die uit alle hoeken der Kamer op het bureau van den voorzitter komen neervallen als sprinkhanen? Daarbij welk gevaar bestaat er niet, dat eene wet door de amendementen uit haar verband gerukt, slecht geredigeerd in het leven komt? Men kan gerustelijk voorspellen, dat als de Tweede Kamer blijft voortgaan met in openbare discussie de redaktie der wetsontwerpen door amendementen te willen verbeteren, onze wetgeving weldra de slechtst geredigeerde zal zijn. Gelijk het niet mogelijk is, eene wet te improviseren; zoo min ook improviseert men hare redaktie. En men misleide zich niet, door het denkbeeld, dat men tegen het kwaad behoed is door het groote aantal van leden, die aan dat zoogenaamd verbeteringswerk deel hebben. Zou het spreekwoord den goochelaars veeltijds waar mag zijn, dat vier oogen meer zien dan twee; dan is zulks evenwel volstrekt onwaar in beraadslagende vergaderingen, waar te veel kleine hartstogten in het spel komen, dan dat niet de helderste oogen een weinig verduisterd zouden worden.

Daarenboven heeft men recht te vragen of de Kamer een comité van redaktie is? Of is zij niet liever een politiek ligchaam, dat namens het volk geeneerd wordt in de Kamer te zitten, op de beginselen der wetsvoordragten aan de Grondwet en aan het volksbelang te toetsen? Men late dus stijl en redaktie aan de Regering en aan den Staatsraad over, die daarvoor dient, en men beraadslage slechts over de beginselen.

Hoe daartoe te komen? De commissie die met de herziening van het reglement van orde belast is, stelt voor: dat de amendementen voortaan zullen moeten worden ondertekend door 10 leden, en ingediend zooveel mogelijk vóór de opening der discussie. — Het eerste deel van dit voorstel is handhaven. Als een voorstel schriftelijk ingediend en door 10 leden ondertekend moet worden, dan zal zulks niet weinig bijdragen om een aantal amendementen buiten beraadslaging te houden. Maar het zooveel mogelijk vóór de opening der discussie in praktijk te brengen; oordeel het toch niet kwaad is ook die bepaling in het reglement op te nemen, al ware het maar alleen daarom, dat het aan een ieder recht geeft tot het voorstel, om uithoofde van die bepaling een geïmproviseerd amendement buiten beraadslaging te houden.

Maar, wat er ook van zij, de zucht om zich door amendementen te onderscheiden, zal even moeilijk zijn uit te roeijen, als de zucht om zich door redevoeringen een naam te maken. Dit laatste misbruik is niet weinig schadelijk aan de werkzaamheden der Kamer, door de kwestie van eigenliefde, die het oproept en het tijdverlies, dat het veroorzaakt. Daartegen, ofschoon de klacht algemeen is, kan geene bepaling in het reglement worden opgenomen; omdat in alle geval de vrijheid van discussie ongehinderd moet blijven. Het kan alleen door de parlementaire zeden worden hervormd, welke parlementaire zeden bij ons nog in wording zijn gelijk de parlementaire partijschappen. Kunnen die parlementaire zeden niet dan in gezelschap der partijschappen komen, dan verklaren wij gaarne, dat wij op de komst vier parlementaire zeden niet zeer gesteld zijn. Wij houden meer van gebrekkige beraadslagingen, die vrij zijn van alle partijchap, dan van parlementaire, die zich tevens door partijchap kenmerken. Want mogen de laatste onderhoudender zijn voor den toeschouwer; de eerste zijn ten spijt van hare gebreken heilzamer voor het land.

Toestand der katholieke godsdienst in Zweden.

Omtrent dit punt, waarover wij reeds meermalen enige bijzonderheden hebben medegedeeld, vonden wij gisteren in de Belgische bladen, l'Emancipation en het Journal

de Bruxelles, correspondentien uit Stokholm dd. 12 en 9 Maart, waarvan wij hier de voornaamste bijzonderheden laten volgen:

In Oct. 1851 vernam men door de dagbladen dat eenige Zweedsche vrouwen, omdat zij het katholieke geloof hadden omhelsd, als misdadigers voor het koninklijk gerechtshof gevoerd en met zware straffen, ja zelfs met ballingschap werden bedreigd; terwijl de priesters waar schijnlijk gelijke straf te vreezen hadden. Tegevoeligh daarvan werd er tegen den katholieken pastoor van Stokholm, den Eerw. heer Bernhard en de bestuurders der katholieke school eene beschuldiging ingebracht voor het hoog crimineel gerechtshof, als zouden zij het proselytismus hebben begunstigd. Dit proces heeft de algemeene belangstelling in de hoogste mate opgewekt, en Mgr. de vikaris apostoliek, de Oostenrijksche zaaklastigde en eene menigte aanzienlijke personen vestigden met de grootste inspanning hunne aandacht op de zaak. Het Aftonblad van 4 Febr. heeft bericht dat de zaak van den katholieken pastoor van Stokholm aan de beurt kwam, doch dat hij slechts door eene zeer bijzondere gunst niet preventief in hechtenis was genomen met zijne katholieke mede-beschuldigten, want de zaak werd als crimineel aangezien. Ook aan de bestuurders der katholieke school werd vergund gedurende de debatten van het proces te zittingen. Het hof scheen wel te begripen dat de misdaad der katholieken slechts bestond in de buitensporige overprikkeling der dwepzucht van de zoo als het heet, in onzen tijd zoo verdraagzaam Zwedsche Lutheranen. De prefekt van politie die de zaak naar het koninklijk hof verwees, beriep zich hoofdzakelijk op het koninklijk besluit van 21 Jan. 1781. Dat besluit regelt de maat van godsdienstige verdraagzaamheid, welke de niet-Lutherischen in Zweden mogen genieten; die zoogenaamde godsdienstige verdraagzaamheid liet evenwel niets meer vrij dan alleen de vrijheid van denken.

In onderscheiden zittingen, die elkander sedert drie maanden opvolgden, heeft de baron v. Cederström, een beroemd rechtsgeleerde, (en zelf Lutheran) die de verdediging der zaak van de bestuurders der katholieke school op zich had genomen, tegen dit proces geprotesteerd uit naam van het miskende Protestantismus, uit naam van de Zweedsche natie, die bij vreemde volken zou geschandvlekt worden om de onverdraagzaamheid harer wetten, en zulks niettegenstaande zij een der eerste volken was geweest om de vrijheid van geweten uit te roepen.

Vervolgens bewees hij met de Augsburg. Belydenis in de hand, dat ook indien zijn kliek het proselytismus begunstigd hadde, zulks echter niet kon beschuldigd worden als strijdig met de wet nevens den afval van de Evangelische leer; want de Augsb. Bel. noemde wel de leer der Calvinisten, Wederdopers enz. eene valsche leer, maar wat de Katholieke Kerk betreft, zoo verklaarde de Augsb. Bel. zelve dat zij, wat het leerstellige betrof, in alle punten overeenkwam met de Kerk van Rome, en dat het verschil slechts zou bestaan in de ceremoniën.

In het laatste nummer van het Aftonblad, komen de verslagen voor der zitting van het gerechtshof van 2 Maart. Die verslagen bevatten eensdeels den eisch van het Openbaar Ministerie; den heer Billbergh en anderzijds de verdediging van den advocaat der beschuldigten, baron v. Cederström. De heer Billbergh verklaarde dat hij geen den minsten grond had gevonden om den Eerw. Bernhard, noch diens mede-beschuldigde de Moeder-Overste van de meisjesschool, de Eerw. Zuster de Rogen te vervolgen, vermits laatstgenoemde niet aansprakelijk kon worden gesteld voor de aanneming der kinderen in de school, iets hetwelk uitsluitend van den wif des pastors afhangt; deze kon er van zijnen kant ook niet verantwoordelijk voor worden gesteld, omdat twee der halve kinderen door zijn voorganger waren aangenomen, en de vader van het derde meisje katholiek is.

Wat de proselyten betreft, die de Eerw. Bernhard beschuldigd wordt in de Katholieke Kerk te hebben begunstigd, de zaak nog van kracht zijnde, kan men den trost alleen hem die proselyten met geweld aantrekt of overhaalt. Maar niets bevestigt dat de

zulk middel heeft gebzigd; alle prosely-
ten hebben betuigd dat zij voor de strengheid der wet-
ten zijn gemaarschwd, en dat zij niet dan op hun aan-
houdend en dringend verzoek in den schoot der Katho-
lijke Kerk zijn opgenomen geweest. De eisch van den
heer Billbergh heeft echter eene veel belangrijker
betekenis in de tegenwoordige zaak, wegens de groote
gevolgen die dit proces voor het gehele land moet na zich
slepen. De prokureur-generaal erkent namelijk dat de
Grondwet van 1809 — hetzij men den zin van § 16 letter-
lijk opvatte, hetzij men de verklaring raadplege,
die de eenige bevoegde autoriteit, de *Constitutions*
Utshold daarvan heeft gegeven — aan elken Zweed eene
volledige en algeheele vrijheid van godsdienst verleent,
en indien de heer Billbergh in dit opzigt niet volkomen
de verdediging der beklagden aanneemt, die ter
kommer verontschuldiging paragraaf 16 der grondwet
inroepen, dan geschiedt zulks omdat hij in zijne betrek-
king van openbaar aanklager, genoodzaakt is de tegen-
overgestelde praktijk, in de laatste jaren door de regt-
banken des lands in acht genomen, te eerbiedigen, en
gevolgelyk een aantal personen, ter zake hunner gods-
dienstige gezindheid in ballingschap te doen zenden.

De advocaat der beklagden schroomde niet aan het
Openbaar Ministerie deze inkonsequentie te verwijten, met
hetrekking tot de toepassing van de grondwet des lands,
welke ieder regter gezworen heeft boven alles te zullen
handhaven in denzelfden geest, dien de wetgever daar-
aan heeft verbonden. Om zijne stelling te bewijzen las
de advocaat v. Cederström in de eerste plaats § 16 der
Konstitutie voor, welke aldus luidt:

„De Koning moet het regt en de waarheid schragen
en verdedigen, de onbillijkheid en de onregtvaardig-
heid verhinderen en stuiten; aan niemand het leven,
de eer, de vrijheid of de persoonlijke vrijheid doen
verliezen; noch toestaan dat anderen han dit aan-
doen, tenzij hij wettig overtuigd en veroordeeld zij;
niemand berooven, noch laten berooven van zijn eigen-
dom, hetzij vast of roerend, tenzij in geval van ge-
regtelijk onderzoek of vonnis, volgens de orde voor-
geschreven door de Zweedsche wet, en de besluiten
die er kracht van wet hebben; de huisselijke rust van
niemand, wie hij ook zij, verstoren of laten verstoren;
niemand van eene plaats naar eene andere verbannen;
niemands geweten geweld aandoen noch luten aandoen;
niar ieder beschermen in de vrije uitoefening zijner
godsdienst, tenzij hij daardoor de rust van den Staat
verstoren of eene openlijke ergernis geven mogt.”

Volgens § 82 derzelfde Grondwet wordt de eenparig-
heid van stemmen van de Bondesstaten alsmede de Konings-
bekrachtiging vereischt om in de Konstitutie eene ver-
andering te maken. De Grondwet moet in elk bij-
zonder geval worden toegepast volgens den letterlijken zin
(*orde lidelse*) van den tekst. Dit is niet echter nog niet
alles. Na de discussie over § 16 der Konstitutie van
1809, en wel hoofdzakelijk over den toestand der geestelij-
heid, bij welke gelegenheid voornamelijk de aartsbisschop
Rosenstein voor de volledige en algeheele vrijheid van
godsdienst gesproken had en de geheele meerderheid
met zich voor de wet had ingenomen — heeft de minder-
heid, die niet wilde toonen dat zij overwonnen was,
zich gevolgelyk gewend tot de kommissie voor de konstitu-
tie, haar verzoekende om te verklaren dat die paragraaf der
Grondwet niet voegzaam kon worden toegepast ten na-
deele van het Lutheranisme, en dat de oude wetten
tegen den afval van kracht bleven; of wel, om het laatste
gedeelte van de paragraaf geheel daaruit weg te schrappen,
en er alleen het eerste gedeelte van te behouden; woord
voor woord gecopieerd uit de konstitutie van 1772.

Het comité, de eenige autoriteit om hierin te beslis-
sen, of om te verklaren al wat tot de grondwet betrek-
king heeft, antwoordde dat de beperkende wetten in
zake van godsdienst nooit een ander uitwerksel hebben
gehad dan de schijnheiligheid berorderen, en dat dit niet
meer moest gebeuren.

Bij eene andere gelegenheid wendde men zich echter
op nieuw tot hetzelfde comité om te weten of de Kon-
ing, die volgens de Konstitutie zelve noodzakelijk de
Luthersehe godsdienst moest belijden, ook zijne kinde-
ren in het Luthersehe geloof moet opvoeden. Het comité,
dat den Koning even min als zijne onderdanen, in zijn
godsdienstig gevoel wilde kwetsen, besliste de zaak op
de volgende wijze:

„Vermits het regt van troonsopvolging aan de belijdenis
der Luthersehe eredienst verbonden is, mag men niet
veronderstellen, dat de Koning de Prinsen van dat voor-
regt, waarop allen min of meer regt hebben, zou willen
beropen, door hen in eene godsdienst op te voeden,
die hen daarvan uitsluit. Maar wat de Prinsessen be-
treft, die in Zweden geen het minste regt op de troons-
opvolging hebben, heeft de Koning, even als ieder
zijner onderdanen, het regt om ze in elke andere gods-
dienst op te voeden.”

Alzo blijkt het dat tot dusverre regters en wetge-
vers, geschiedschrijvers en journalisten sinds gerimnen
tijd geheel en al onkundig zijn gebleven of hebben
geveind te blijven van den wahren zin der grondwet,
die aan alle inwoners des rijkz eene volledige vrijheid

van godsdienst-toekent; dat blinde dwepzucht gedurende
het regtsgebeding van den Eerw. Bernhard hemel en aarde
heeft bewogen om de grondwet, die zoo vrijgevig en
zoo duidelijk is op het punt van godsdienstvrijheid, als
een middel te willen bezigen, ten einde aan de Katho-
liken die vrijheid te onthouden; en dat hunne tegen-
standers, in strijd met de wet, de beteekenis van § 16
der konstitutie steeds op allerlei wijzen zochten te ver-
draaijen, ten einde deze bepalingen zoo min mogelijk
in tegenspraak mogten komen met de oude onverdraag-
zame wetten, waaronder zij zich zoo lang gelukkig acht-
teden hen fanatisme te kunnen verbergen. Zoo zeide men
o. a. dat de woorden: „De Koning moet ieder beschermen
in de vrije uitoefening zijner godsdienst,” beteekenden:
in de vrije uitoefening van de godsdienst des konings,
die noodzakelijk Luthersch moet zijn. En deze is zelfs de
beteekenis welke de liberale dagbladen, geschreven door
de bekwaamste regtsgeleerden, reeds voor 8 of 10 jaren,
algemeen aan deze woorden der Grondwet gaven.

Hoe ver gaat niet de dwepzucht!

Te Frankenstein in Silezië is 15 — 22 Febr. 11. eene
Missie gehouden. In de protestantsche *Schlesische Zeitung*
leest men daaromtrent het volgende:

„De indruk daarvan is verbazend, zelfs zoozeer, dat
in een waarheidlievend gemeen een gevoel van achting,
ja van eerbied voor de Missionarissen ontstaan moet.
Hoe uitsluitend katholijk de prediken ook waren, vond
men toch nergens eenig spoor van kwetsing van anders-
denkenden. Dat moeten zelfs de Joden bekennen, welke
die uitstekende redevoeringen met gespannen oplettend-
heid bijwoonden. Krachtig werd het ongeleef van zijn
troon geworpen; elke steun, alle schijngronden werden
aan hetzelfde ontrukkt. Het indifferentisme werd in zijne
onhoudbaarheid en rampzaligheid ten toon gesteld als
eene ellendige hersenschim; en waar nog een vorkje
geloof overig was, daar moest dit wel op nieuw ont-
vonkt worden. De prediken over het laatste oordeel,
over de ergernis, over den verloren zoon, over de liefde
tot zijne vijanden enz., misten hare werking niet. De
duizenden van toehoorders hingen aan de lippen der
predikers; duizenden gevoelden zich verkwikt en ge-
sterkt. Dit is eene daadzaak, die den kalmen opmerker
niet ontgaat is. Eene wezenlijke verdienste van de
heeren Missionarissen is de neerzetting van het volk,
de verzoening der armen met hun lot, en de aansporing
tot regtvaardigheid in alle standen der maatschappij.
Voor den schrijver dezer regelen is het duidelijk ge-
worden, hoe een menenverbond, bestaande uit mannen
van zulk een edelkarakter bij de ongelovigen, als
de *Brüdergemeine*, eenen groten invloed kan uitoefenen;
een voorwerp van den gloeiendsten haat moesten zijn.

Beoordeelt men de orde, waartoe die vier Missiona-
rissen behooren, naar den indruk dien zij gemaakt, en
naar de werking die zij voortgebragt hebben, dan moet
men met Schiller zeggen: „De wereld vindt er behagen
in het schitterende zwart te maken en het verhevene
in het stof te slepen.” Een ding gaat zeker: het Je-
zuiten-spook of de Jezuiten-vrees, waarmede men het
volk zoo lang heeft bang gemaakt, is in Frankrijk uit-
gedreven en wordt overal uitgedreven, waar deze edele
mannen slechts eene gelegenheid voor hunne werkzaam-
heid vinden.”

De minister van finantien heeft de heeren arrond-
direkt. opmerksaam gemaakt op de juiste bedoeling van
het kon. besluit van 31 Dec. 1827, met verzoek, om
voortaan, bij eventuele voordragt tot de daarbij bedoelde
kompensatie, duidelijk, op eenen daartoe over te leggen
staat, te vermelden, zoowel de uitkomst der peiling van
al de partikuliere entrepôts van denzelfden handelaar,
als het bedrag der spelzig van een ten honderd in de
3 maanden, ten einde daaruit blijke, tot welk bedrag
de kompensatie zou kunnen worden toegestaan.

Dezelfde minister heeft bepaald, dat de Forting, bij
art. 10 der wet van 12 Mei 1839 bedoeld, alleen moet
worden berekend over de gekubiteerde netto hoeveel-
heid wijn.

Men leest in de *Arnhemse Courant* het volgende:

„Naar men verneemt zal de tentoonstelling van voort-
brengselen van nationale nijverheid, die in Juli e. k.
te Arnhem zal plaats hebben, zeer luisterrijk zijn;
want behalve de vele aanvragen thans reeds ingekomen
ter plaatsing van belangrijke voorwerpen, schijnt uit
de overzeesche bezittingen ook een groot aantal belang-
rijke zaken daarvoor bestemd te zijn.

Het fraaie, aan den binnensingel gelegen gebouw,
Musis Sacrum, wordt voor stads rekening voor deze
tentoonstelling aanmerkelijk vergroot; aan hetzelfde zal
verbonden worden en is al reeds in aanbouw een ge-
bouw van de noodige ruimte, terwijl men daarenboven
is voorbereid des noods nog loodsen met het hoofdge-
bouw in vereeniging te kunnen brengen, en alzoo een
geheel tot eene zeer ruime en voordeelige plaatsing aan
al het in te zenden zal worden aangeboden.

Aanvragen tot vrachtvrije middelen van vervoer der
voorwerpen heen en terug zouden al reeds gedaan zijn,

en het voornemen bestaat, even als te Delft heeft
plaats gehad, met bewilliging der inzenders, eene lo-
terij te openen van zoodanige voorwerpen, als men
daarvoor vatbaar zal oordeelen.”

In het wets-ontwerp betreffende het aangevraagde kre-
diet voor de rijks-policie is door de rapporteurs der
Tweede Kamer (de heeren Ypey, Metman, v. d. Linden,
Provó Kluit en Hengst) eene wijziging voorgesteld, strek-
kende om de door de Regering aangevraagde som van
f16,000 te verminderen tot op f10,900, namelijk:
2 direktoren van politie f6000, bureaukosten van id.
f2000; bureaukosten van ambtenaren tijdelijk met de
direktie van politie belast f2000; drie policedienaren
op Ameland en Urk f900. De minister van justitie
had verklaard zich met die wijziging niet te kunnen
vereenigen.

De Hooze Raad heeft 11. Vrijdag eene uitspraak ge-
daan, die de aandacht verdient. Het betrof eene ar-
menkwestie, of vordering tot restitutie wegens voor eene
diakonie, zoo het heet, gedane afnemen van de
dat de Hooze Raad, in dergelijke zaken, steeds in het
nadeel der diakonien pleegt te beslissen. Thans heeft
de Hooze Raad uitgemaakt, dat art. 13 der wet van
1818, waarop die vorderingen gewoonlijk berusten,
van geene toepassing is, wanneer er geen geschil be-
staat over armlastigheid, de behoeftigen zich in loco
bevinden en de onderstand door diakonien wordt gewe-
gerd; dat dan het burgerlijk bestuur geen regt heeft
voor de diakonie, onder den last van restitutie op te
treden en alzoo geene *negotiorum gestio* plaats heeft.
Het betrof eene zaak van het burgerlijk bestuur te Go-
ljinsplaat tegen de diakonie aldaar. Voor het burgerl.
bestuur eischer in kassatie, was opgetreden de heer
Mr. L. Metman en voor de diakonie de heer Mr. A.
S. van Nierop, de bekende verdediger van de onafhan-
kelijkheid der diakonien. Het arrest is gewezen overeen-
komstig de konklusie van den advocaat generaal Mr.
Gregory. (A. C.)

Volgens een van den Nederlandschen konsul te La-
Rochelle ontvangen bericht is die haven gedurende de
laatste zes maanden van het afgelopen jaar door 5 sche-
pen onder Nederlandsche vlag bezocht; hiervan kwa-
men er 2 van Amsterdam met kaas; 1 van Dordrecht
met konstruktie-hout en 2 van Groningen met kaas en
gedistilleerd. Van deze vaartuigen vertrokken: 1 naar
Redon in ballast, 1 naar Vannes in ballast, 1 naar
Bordeaux met kassas, 1 naar Amsterdam met kassas.

's GRAVENHAGE, 23 Maart. Z. M. de Koning heeft
in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den baron
d'André, gezant van Frankrijk bij het Nederlandsche
hof, die aan Z. M. heeft voorgesteld den Heer Dela-
hante, tot het nemen van afscheid als sekretaris van
het Fransche gezantschap alhier, en den baron Dele-
maray, die ter vervanging van den heer Delahante be-
noemd is.

Ook heeft Z. M. in een bijzonder gehoor ontvan-
gen Z. Exc. den baron Doblhoff, gezant van Oostenrijk
bij het Ned. hof, die den Koning overgereikt heeft
eenten eigenhandigen brief van Z. M. den Keizer van
Oostenrijk, de officieele kennisgeving inhoudende van
het voltrokken huwelijk van eene aartschertogin van dat rijk.

Men verneemt, dat ingevolge daartoe gedane uit-
noodiging van den minister van kolonien, door den
burgemeester lijsten, ter inschrijving voor de oprigting
van een gedenkteeken voor den gen. majoor V. A. Mi-
chielis, die in 1849 op Balië gesneuveld is, ter sekre-
tary der gemeente, in de voornaamste societeiten, en
in het *Zuidhollandsche Koffijhuis*, zijn nedergelegd.

Den 19 dezer is, in den ouderdom van 70 jaren,
overleden Mr. P. G. van Ghert, ridder der orde van
den Nederl. Leeuw, oud-refendaris bij den raad van
state.

De persoon van van Ravestein, die Zaterdag jl. door
een schot in de borst eene wond ontving, hem bij on-
geluk toegebragt door den zoon van den Mr. Smid, O.
is heden nacht ten 3 ure, onder de hevigste pijnen,
in het burgergasthuis te 's Hage overleden.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 23 Maart.

In deze zitting is het voorstel van den heer Sloot tot Old-
huis ter bepaling van de beraadslaging over het aangevraagde
wets-ontwerp betrekkelijk de regterlijke organisatie verworpen,
nadat de Minister van Justitie verklaard had te verwachten,
dat de vroeger toegezegde wetten ter aanvulling van het be-
doelde wets-ontwerp spoedig zouden kunnen worden ingediend.
Achtereenvolgens zijn de wets-ontwerpen tot regeling der af-
kondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur
van den Staat en tot regeling van het gebruik van het kolo-
niaal batig slot over 1849 met algemeene stemmen aan-
genomen.

Morgen ochtend ten elf ure zal de vergadering overgaan
tot de beraadslaging over het wets-ontwerp betreffende de

kosten voor de rijks-politie. Op Zaterdag aanstaande zullen behandeld worden het wets-ontwerp betreffende het traktaat omtrent de scheepvaart tusschen Nederland en de Jonische eilanden en eenige naturalisatie-wetten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Maart. Er loopen nog, bij gebrek aan degelijk nieuws, een aantal geruchten, welke evenwel grootendeels het voorregt hebben dat zij den volgenden dag tegengesproken worden. Men spreekt van vele ontworpen besluiten, die reeds op het Elysée berusten, doch waarvan de meeste uithoofde van tijdgebrek niet kunnen uitgevoerd worden. Hierop zouden echter uitzondering maken het ontwerp tot vernieuwing der departementale raden, en dat betreffende de verzekerings-maatschappijen tegen brandchade. Ook van de aanstaande afkondiging van het Keizerrijk wordt nog veel gesproken, alsmede van eene verwacht wordende groote verandering in het personeel der prefekten.

Men kondigt aan, dat een supplementair dekreet op de wet betreffende de drukpers eerlang zal worden afgevaardigd, waardoor sommige strenge bepalingen van die wet nog versterkt zullen worden.

Benige dagbladen hadden gezegd dat de leden van het Wetgevend Ligchaam niet zoo vrijen toegang als de senatoren, tot de ministers zouden hebben, ten einde zij niet meer, als vroeger, „zaakwaarnemers” voor hunne kiezers zouden zijn. Doch in den *Moniteur* wordt thans aangekondigd dat de senatoren, de leden van den Staatsraad en de leden van het Wetgevend Ligchaam, tweemaal in de week op een bepaald uur aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken, Landbouw en Handel door den chef van het kabinet des ministers zullen ontvangen worden; geen onderscheid wordt in die aankondiging tusschen de leden der drie genoemde kollegien gemaakt.

De *Constitutionnel* bevat een artikel met het opschrift: *De verwachtingen der volksleiders*; daarin wordt betoogd dat de revolutionairen en socialisten hun plan om Europa door middel van Frankrijk te heroveren, thans wettig en openbaar hebben gemaakt. Zij zullen thans wettig en openbaar hun behulp van Zwitserland en Duitschland, Frankrijk te heroveren; het blad zegt dat Kossuth en Kinkel het daartoe met Mazzini eens zijn, en weldra uit de Vereenigde Staten in Europa zullen terugkomen, om persoonlijk het werk der omwenteling met nieuwe kracht en vooral met de in Amerika opgezamelde gelden door te zetten.

De President heeft dezen morgen een aantal Fransche en vreemde staatkundigen bij zich op het Elysée ontvangen; men zeide dat de heer Emile de Girardin mede onder dat getal was, en dat de President zijn langen tijd met hem had onderhouden. Men zegt, dat de heer Thiers binnen kort te Parijs wordt verwacht, immers men verzekert, dat hem daartoe verlof zal verleend worden, indien hij slechts schriftelijk te kennen geeft, dat zijne tegenwoordigheid om familiezaken vereischt wordt.

De President heeft uit eigen kas 5000 fr. geschenken aan behoeftige gemeenten in het depart. Vosges.

Men verzekert dat gen. Cavaignac, aan het bewind verlof gevraagd hebbende om eene reis naar België te doen, ten einde zijne vrienden, den gen. Lamoricière en andere ex-afgevaardigden, een bezoek te geven, ten antwoord ontvangen heeft, dat, indien hij deze reis ondernam, hij geen verlof zoude verkrijgen om terug te keeren.

De heer de Falloux is te Lyon aangekomen. Hij begeeft zich naar Nizza om zijne echtgenoot af te halen, en zal dan de reis naar Venetië voortzetten, om zich bij den graaf de Chambord te gevoegen.

De gen. Aupick, onze gezant te Madrid, zet de onderhandelingen voort over een traktaat met Spanje.

(Per telegraaf). PARIJS, 23 Maart, s midd. ten 12 ure. De *Moniteur* bevat het bericht, dat de geschillen tusschen Frankrijk en Marokko geheel bijgelegd zijn. De heer Bourée, konsul-generaal, is tot kommandeur van de Legioen van Eer benoemd, als bewijs der tevredenheid van den President.

Hetzelfde blad bevat het besluit tot regeling van de betrekking tusschen den Senaat en het Wetgevend Ligchaam enerzijds en den President en den Raad van State anderzijds, welk besluit door den *Constitutionnel* werd aangekondigd.

Een ander besluit, gedagteekend van den 10 Maart, bepaalt, dat binnen verloop van eene maand de President den eed zal ontvangen der leden van het hof van cassatie, der prokureurs-generaal en der presidenten van de hoven van appel. De overige beamten zullen den eed afleggen voor hunne kollegien.

MADRID, 17 Maart. De dagbladen uit de provincies spreken steeds van een aanstaanden Karlistischen opstand in de omstreken van Figueras en Gérone. Het schijnt

dat de Karlistische partij zich steeds vermeteler en zekerder van den goeden uitslag toont. Eenige personen, tot de Karlistische benden behorende, zijn reeds op de grenzen van Frankrijk gearresteerd.

Er hebben alhier geen arrestaties meer plaats gehad; alles was volkomen rustig.

De regering heeft besloten nieuwe versterkingstroepen naar Cuba te zenden; 4000 perkussionsgeweren zijn derwaarts afgescheept.

Volgens berigten uit Lisbon dd. 13 dezer, had de Kamer van Afgevaardigden allen tegenstand aan het ontwerp tot herziening der Konstitutie opgegeven; Manuel Passos had ten gunste der herziening eene fraaie redevoering gehouden.

ENGELAND.

LONDEN, 22 Maart. De verzekering openlijk door Lord Derby en den heer d'Israeli in het Parlement gegeven dat de beide Huizen zoo spoedig mogelijk zullen ontbonden worden, schijnt te plannen der liberalen in Engeland een weinig te hebben tegengewerkt; althans de oppositie zou zonder deze verklaring, zeer zeker de noodige kredieten slechts tot zes of zelfs tot drie maanden beperkt hebben; thans echter worden zij tegengehouden door de vrees van den naam van partijzuchtigen te verdienen, waarmede de regering hare tegenstanders bestempelt.

Gisteren verklaarde Lord John Russell in het Huis der Gemeenten, uit naam der oppositie, dat hij zich, na de verklaring van Lord Derby, niet meer tegen de kredieten verzetten, maar de aanneming daarvan zelf aanraden wilde. Dezelfde verklaring deed de heer Osborn.

In het Huis der Lords stelde Lord Brougham eene bill voor strekkende om den door de wet gevorderden tijd van 50 dagen, tusschen de algemeene verkiezingen en de bijeenroeping van het nieuwe Parlement, te bekorten.

De verkiezingstrijd in Ierland wordt hoogst belangrijk. Het is niet te denken dat Lord Naas in Ierland zal herkozen worden. Te Cork heeft een protektionist, Trewen, het onderspit gedolven voor Scully, een vrijhandelsman; doch 't was genoeg dat Trewen een kandidaat der tegenwoordige regeringspartij was, om zijne verkiezing te doen mislukken. De Iersche Katholijken zijn op het tegenwoordig kabinet zeer verstoord, omdat het voornemens is de rijkssubsidie aan het katholiek Seminarie van Maynooth te ontnemen.

H. M. en de koninklijke familie zijn van Osborn-House op Whigt, binnen deze hoofdstad terug gekomen.

Men verzekert dat Z. H. Paus Pius IX besloten heeft Mgr. Cullen, thans Aartsbisschop van Armagh, tot Aartsbisschop van Dublin te benoemen, en dat de Eerw. heer Dickson, professor in de H. Godgeleerdheid in het seminarie van Maynooth, tot Aartsbisschop van Armagh zal worden benoemd.

De Associatie tot verdediging van het Katholicismus in Ierland heeft aan de kiezers in eene openlijke afkondiging den raad gegeven, om van de kandidaten, die zich voor de verkiezingen tot lid van het Huis der Gemeenten aanmelden, te eischen, dat zij zich verbinden om mede te werken tot bescherming der katholieke arbeidersbevolking, en tot handhaving der godsdienstige vrijheid en der vrijheid van katholiek onderwijs, al welke punten van het grootste gewigt worden beschouwd.

De heeren Fox en Henderson hebben besloten vrijen toegang te verleen aan het publiek gedurende deze week in het glazenpaleis. Zij hopen door dezen maatregel eene openbaring van den publieken wensch uit te lokken nopens het in stand houden van dit gebouw, en zoo doende het lot af te wenden, waarmede de regering en de koninklijke kommissarissen het bedreigen, namelijk wegruiming tegen 1 Mei aanstaande.

Het standbeeld van Sir Robert Peel, 10 voet hoog, dat te Salford zal worden opgericht, is thans voltooid.

Kossuth zal zich, gelijk men weet, te Londen vestigen. Hij had eerst het plan om zich in België op te houden, maar hij reesde dat de regering aldaar hem voor dit oogenblik niet in België zou ontvangen.

Een dagblad berigt de aanstaande komst van Rosas te Londen.

De *Courier and Enquirer*, een New-Yorksche dagblad, dat doorgaans mededeelingen van het bestuur te Washington ontvangt, deelt in een uitvoerig artikel de bedoelingen mede van de Vereenigde Staten tegen Japan. De expeditie heeft in last de vrijheidstelling der schipbreukelingen van alle natien, die zich in de gevangnissen van Japan mogten bevinden, te vorderen; zij zal eischen, dat in den vervolge zekere havens, voor in nood verkeerende vaartuigen of die, welke behoefte aan leeftocht hebben, zullen openstaan, en deze onderhandelingen zullen strekken ten behoeve van de vaartuigen van alle natien. Eindelijk zal de kommodore Perry pogingen aanwenden om een handelsverdrag tusschen Japan en de Vereenigde Staten te sluiten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 Maart. Den 20 is de zitting der Bayersche Kamers te Karlsruhe gesloten.

Men verwachtte dat de Eerste Wurtembergische Kamer zich gisteren voor de afschaffing der grondregten zou verklaren, waarna de Kamers verdaagd zouden worden.

Men schrijft uit Grefeld. Onze vrije (dutch-katholijke) gemeente is wederom vrij geworden van haren herder. Dr. Hugo Kribs heeft zich stil uit de voeten gemaakt, omdat hij met de politie niet op den besten voet stond. Te oordeelen naar de vergaderingen der vrije gemeente, bestaat dezelve hoofdzakelijk uit ambachtslieden, die hier niet te huis behooren.

In den boezem van het Hannoverische ministerie heerscht sedert eenigen tijd groote tweespalt. Men spreekt van twee, en zelfs van vier ministers, die hun ontslag zouden hebben aangeboden.

Het plan om Kopenhagen, Hamburg en Zweden, over Helsingörs, telegrafisch te verbinden, is reeds aan de *Landstring* ter goedkeuring voorgelegd. De kosten worden op 180,000 thalers begroot.

Onlangs werd te Hamburg een dief door de politie naar het toneel van het door hem gepleegde misdrijf gevoerd, om het feit op te helderen, waar van de noodzakelijkheid bij de instructie gebleken was. De door hem gebezigde ladder bij het overklommen van eenen muur was aanwezig. Ten aanschouwe der agenten wees hij, waar hij de ladder had geplaatst en hoe hij den muur beklommen had. Toen hij er op zat, trok hij haar omhoog, plaatste haar aan de andere zijde en riep hun met de grootst mogelijke eenvoudigheid toe: „langs dezen kant kom ik af en ontvlugtte”. Hij deed dit — en weg was hij ten tweeden male! De politie wist nu echter precies hoe het gegaan was.

Men schrijft uit Munchen aan de *A. Post*:

Zelfs de massa's hebben thans het thema van de minister-krisis ter sprake genomen. Groot en klein spreekt met vaderlandslevend gevoel over deze mannen, die het vertrouwen des volks bezitten, en even als in Bolz-Montes' tijd, voor de *camarilla* zullen moeten wijken.

In Bohemen heerscht groote nood en doen zich vele verschijnselen van lust tot landverhuizing op. In Gallicie wordt, tot weering van het gebrek, veel graan uit Rusland aangevoerd, doch de woekermarkt zich meestal straks daarvan meester.

De Zuid-Duitsche regeringen willen zich met de konferencien, die te Hannover over de Duitche vloot gehouden worden, niet inlaten.

Van de Oostenrijksche oorlogs-stoomboot *Mariana*, die door den storm van 4 Maart in de Adriatische zee beloopt was, heeft men sedert niets meer vernomen. De bemanning bestond uit 120 zielen.

BERLIJN, 22 Maart. Gelijk wij gemeld hebben is het budget van oorlog in de Tweede Kamer goedgekeurd. Reichensperger motiveerde zijne stem voor de gevraagde verhooging van dat budget door te wijzen op Zwitserland, waar Pruisen was verongelikt, en waar een aan de gansche beschaafde wereld zoowel voor konservatieven als liberalen van onberekenbare gevolgen aangedaan, onrecht hersteld moest worden. De linkerzijde, hoewel haar aanvoerder v. Vincke zelf op Sleswijk-Holstein gewezen had, scheen door die verwijzing op Zwitserland, als buiten de kwestie zijnde, niet zeer gesticht te zijn, en wij twijfelen er aan of de liberale bladen van Reichensperger's taferel van dit onrecht, „dat met een politiek sleuipaard begon en met de verdrijving van de paters uit het Hospitium van den Grooten St. Bernard schijnt te moeten eindigen”, wel notitie zullen nemen.

Osterrath deed de partijdigheid uitkomen ten aanzien der zielzorg voor de militairen. Voor de protestantsche geestelijken is 33,179 th. toegestaan, voor de Katholieke slechts 9,300 th. en bovendien bestaan deze laatste nog maar eerst op het papier; niettegenstaande de Katholijken in Pruisen, even als in Nederland twee vijfden der bevolking uitmaken.

De Kommissie der Eerste Kamer heeft de aanneming van het handels- en scheepvaartsverdrag met Nederland eenparig aanbevolen.

Met 138 tegen 130 stemmen heeft de Tweede Kamer heden besloten onverwijld tot de behandeling der gemeentewet over te gaan. Verder is nog over het budget van oorlog beraadslagd, en zijn de regeringsvoorstellen met groote meerderheid aangenomen.

De Kamers hebben besloten met het Paaschfeest slechts 12 dagen uiteten te gaan.

WEENEN, 21 Maart. Men wil dat de Keizer de uitnodiging om in Junij de plegtige viering van het 100-jarig bestaan van het Russische Rijk te Moskau bij te wonen, aangenomen heeft.

Onze regering heeft niet zonder gewichtige redenen besloten, bijzonder acht te geven op de Protestantsche bijbelgenootschappen en de bedrijvigheid hunner agenten in de geheele Oostenrijksche monarchie, en de beperken volgens den maatstaf, die de wetten aan de hand geven.

In Bosnie duurt de mishandeling der Grieksche Christenen steeds voort.

